

جیلد اول

نام نویسنده

از مادری داشت مریم رای و نف بلقیس خای ما ^{بانی} لیس سعادت زلفش فایلی کنی خاندان رستا
 مادری مهر پرور قمر نظر مهر نجام دل مادرش از عم امام مظلوم خون روی زلفش از غازه اشک کلکون
 و موافق حدیث امام زین العابدین در اول تضاری بود و با مادرش جناب امام حسین مسلمان شدند
 و در ملازمت آنحضرت میبودند و چون در صحای کربلا آنحضرت را نهادند مادرش فرزند گفت
 ای عزیز امر و زدیست که جان خود را بفدای شام فرزندانمانی بخیزد و ثناب نام صدق ابی شریحه
الذین آمنوا یقابلون فی سبیل اللہ شوی مؤلفه بیاز بیج صفت روی نوی فرزند نگاه
 براه مفر ذریه خلیل الله بنیای خیز که خای نم نشستن نیست طناب عمر ترا چاره جز کستن نیست
 و مکتب کربند که بر احکم بکت و رشده علاقی این جهان فایزرا کست اما با اینکه از جهات ما بوس بود
 دلش در اندیشه کاردن نوع و من بود که ابا بعد از وی بان ناکام چه روی دهد و پس از کشته شدن او
 این بیچاره چه چاره نماید با مادر گفت که اگر اجازت دهی مویش ما بوسم و زوجه نوعم و سمم ذاکه هنوز از
 درخت و صالم بری و از نخل لغایم شیری بخیدم بروم و ذای تمام مادر و هب گفت ای عزیز نهاد بر و اما
 منبر هم که دست عقیقتش بند پای تو کرد و و ذان عقیقتش دام راه نشود ایجان مادر هیچ میدانی که دامنا
 که امر و ذان خون شهادت خای شادی بنکد فرزا هر دو من جمله جان نمینوند در عروسی که از داغ
 شوگرش خال ملالی بر روی دل نه فدای غازه سرخ روی خدمت نهاد در بنیاد ایجان مادر مسالاد
 میوه عروسی بندعی و بار سفر جان نمیندی و هب گفت ای مادر **مؤلفه** من که از بندگی شاه پیمان
 شادم طایر قدسم و از مرد و جهان از دم کرد و عظامم میبود من دیده دوست سر کبریا لیس
 کوی و فایمیدادم محبت من با زن بجهت آنست که خادمه سزای رسالت و خاریه شاه ولایت است پس
 نام از آن انوس برزدان عروسی آمد بنظر حضرت بیجان او دید و از دیده اشک خوین بارید و بزبان
 حال با خود **مؤلفه** مرغ دل را اگر نبودستی هوای بلغ خلد کی توانی بر بارش سگ روی این
 چنین از زن فرزانم از کرب و راه و گفتگو و نگاه و هب داشت که او را امری در نظر و هوای در دست
 برخواست و دست در اغوش او در آورد و گفت ای بیدلفکار و ای با رع کسار **مؤلفه** مثل ایام
 دگر اهل تو خندان نیستی این چنین نالان و کر بان از برای چیستی و هب گفت ای نواز و ای موز
 دستا من **مؤلفه** از سر کوی تو اهنک مفر خواهم کرد خانه صبر ترا از بر و زب خواهم کرد
 در ره بندگی شهیدان امروز از نوای راحت جان قطع نظر خواهم کرد بدانکه سران دارم که دستا
 ابد بر اینقد جان خدای شوم و دولت سرمد بر اینهای شهادت بدست آورم و اینک بجهت و ذاع تو آمد
 و از تو القاسم ان دارم که جتنای الهی را غمی و شهادت مرا سعادت ذاتی زن گفت که ای فرزانم هرگاه بر تو
 جهاد میبود من نیز جان خود را فدای فرزند رسول خدا می نمودم **مؤلفه** نکومت که از این سر

انوار

شهادتِ وهبِ عبد الله

قرازدست بدار نکویمت که بگوی و نامش پامگذار برویین که سرافراز نشابین شوی ^{منوم فدای}
تر باقی حسین شوی اما بشوهر نامدار وای یوسف مصر اعتبار من که با کنیزی خاتون دنیا عاز دار ^{از بیگنا}
توقع دارم که در حضور شاه مظلومان بامن شرط کنی که در روز قیامت مرا با زطلی و از مصالح خود محروم
نشازی و امروز با حضرت التماس و درخواست نماه که مراد مسلت کثیران اهل بیت اطهار جاد مد نامبد
از شهادت تو خاد منم و باشم و استان کعبه سعادت ترا از مرکان جاروب و از دیده اب نایم و هب تمشای
و ترا قبول نموده او را بخدمت حضرت امام حسین آورد و مقصود او را حاصل کرد و بعد از التماس بسیار
اجازت حرب یافت و برخاسته از آن متوجه میدان دزم گردید و کرمی از آن اشرا و اطعمه شمشیر ابدان ساخت و
دار مردی ^{مردی} که داد اما از ن دل روشن از فرقی شوهر مینا لید و میگفت مؤلفه خان کرده
بفصد جان منست سپهر کینه و در ماه مهر این منست همین دم است که از سر صدم افتد همان دست
که شاختر ایشان منست پس وهب بعد از جهاد بسیار و جنگ با آن جماعت اشرا را بار دیگر بسوی ماند
وزن برکش و گفت ای مادر ایا از من راضی شدی مادر گفت ای فرزند گرامی مؤلفه رضای من همه
آنست که رضای خدایت سعادت تو بخوش شود بودن زمر است در از زمان ز تو زلفی شوم که در
میدان منک بخاک شهادت بخون شود غلطان و سر کعبه اقبال عالمین شوی سر فدای تو فریانی
حسین شوی زن وهب گفت ای شوهر ما را غریب و بیگس مگذار مادرش گفت ای فرزند سعادت مند پای بند
غم او مشو ^{مشو} ثناب تا جان خود را فدای امام حسین نمایی تا در روز قیامت بدش عهد مطلق شمع تو باشد
پس وهب برکش و مرزانه مبارزت کرد تا نوزده نفر سوار و دو دوازده پیاده از آن اشقیار ^{اشقیار} انحال ممالک
انداخت و چون مادرش او را با انحال مشاهده نمود عود خیمه را برداشت و متوجه مر که گردید و میگفت
پدر و مادر دم فدای تو باد ای فرزند برای جرم محترم حضرت رسالت جنگ کن تا شهید شوی و سعادت ابدی
و پادشاهان پس نیک اختر هر چند مبالغه میگرد که مادرش بر کرد قبول نمی نمود و میگفت مؤلفه
من چه حاجت به تشییع که مگر بر گردد پس زنده حق دانست و فریانی حضرت امام حسین چون انحال را
مشاهده نمود شمار اجزای خردم که دقیقه از باری اهل ^{اهل} رسالت فریاد داشت نمود پد این زن صانع
بر کرد که بر زنان جناد نیست از زن چهاره ناچار برکش اما روی درضا و دیده بسوی فرزند با وفا داشت
و زبان ^{حالت} میگفت مؤلفه کز فریمان تو بود ای فرزند اولاد خلیل بر من یکشم ز قریب انگاه این چنین
وهب را بای جنگ غوطه و در در جله جها شناور بود تا آنکه شهید شهادت بگامش رسید و ظاهر وحش
باشیان فرود رس و پدید چون زن وهب شوهر خود را کشته دید بیتاب شد و نیزه او در و پدید روی او
گذاشت و خاک از روی او پاک میکرد و نوحه و زاری میکرد مؤلفه مراد ناله این کلین
چون میکرد بدان از مره سیلاب خون روان میکرد در آن حال شرمین غلام خود را امر کرد که

که عمودی بر سران فرزانه زد و او را بشوهرت ساخت **مؤلفه** چه ظاهری که با و نهی از کان آمد
 خدنگ جو را و اندا شیان آمد سپرد جان به بریار بفریند خویش بخلد رفت بسوی سرور سینه خوش
 بکستان جاعقد خرمی بستند بگافو با یوان قدر نشستند **مروست که چون و هب**
 کشند کافوی سر او را بر داشت و بجانب لشکر امام حسین انداخت مادروست سو فرزند را بر داشت و بی
 لشکر مخالف انداخت بکنفر از ایشانرا اجهتم و اصل کرد این صورت اشاره بر آنست که در راه دوست فایم
 دیگر پس نمگیریم پس عمود خیمه را بر داشت و درو بانگافران گذاشت و در و ناگس و دیگر را بقتل رسانید حضرت
 فرمود اینماد رو هب بر گردان نیک زن بر کشت و گفت خداوند امیدمرا قطع مکن حضرت فرمود اینماد رو
 خدا ترانا امید می کرد اند نو پیرت در اعلى درجه بهشت در خدمت حضرت رسالت خوا امید بودی
مجلس هشتم از باب در بیان شهادت ثانی عماد عمر و بن خالدازک
 و خالدا پیر او سعد بن حنظلہ بنی و غیر بن عبد الله مدحی و رضی الله عنهم **الحمد لله الذی جعل الانباء بینه**
الایام و سیر الانباء و اصل علی بنی الذی یكون خیر الانباء بینه قال **مخاطبا لأصحابه** الولد ترانه و عماد و سینه
علی امیر المؤمنین و اولادهم الطیبین المعصومین المظلومین سماء الامام المعصوم و السید المظلوم
سبیل الاخبار و دلیل الانصار شمس الخافضین ابی عبد الله الحسین علیه السلام مؤلفه احسین
 ابرو را زادگان دستگیر حمله افتادگان هر که را گردیده در دمه دلیل در چهارم کرد و او دلیل
 ای ز تو مگو و دار الملک جان ایجهت جان و ایجان جهتا کاش میبودم من از اقصانو در زمین کر بلا
 غم خوار تو کاشکی میشد کتبت جانم ای نوحان نخستن و ایمان من تا که معرفت بهجت شاد کام
جان خیر البشر خزانام یکی از اصحاب آن حضرت عمر بن خالدازک است
 که او را پیری بود خالدا نام پدر مسلم اهل اسلام بود و پیشتر شایسته خلود در دار السلام از چین پدر توی
 شهادت پیدا از رخسار پیر لغات سعادت بخدا پدید در خنی بود در بوستان ولایت شاه ولایت بر آمده
 پیر از شاخدار تها ل جو سار هدایت سر را ورده کام پدر از شهت محبت سرور شهت اشیرین روی پیر از
 نور دوستی اولادش پر خدار شک مهر سپهرین **مروست که چون** بگردید که سرور شهت از اولاد
 کر بلا در بر سپاه و سپاه طایفه پدید گراه ایستاد و اصحاب سعادت تابان حضرت بکان بکان سپرد
 اشار و انجیابان جنانند از شاهده بیگنی و غیر نوحان حضرت بر اندیشید و نیز ان حال با خود باین مقال بود
مؤلفه شد وقت آنکه باشدین من و قائم خان و ابان غریب بلا کشر فدا کنم سبط رسول مانده
 ایندیش کن غریب خود را فدای این شرف و اصباکم بند و فاکردن تسلیم افکنم از خویشین در سلو خدا
 رضا کنم بخدمت سرور عزیزان حضرت سید الشهدا آمده و خصت جهاد حاصل نمود و منو جبرکت گاه
 گردیده چندان مقاله کرد که توان داشت و اخر الامر شهید شهادت چشید و بمقصود خود رسید پس در غا

الایام و سیر

شهادت سید عیسیٰ عیسی

چون دید که پدر نامداوش کشته شد بزبان حال گفت کرای خالد اگر خلود جان و شرف خدمت سر
پنیران و امشاق اینک بروی پدید کن تا بغادت شهادت باز گردی **مؤلف** از بهر حصول این
اجلال و شرف در باری فرزند شهنتام نجف مانند پدر در شهادت پیا تا کشف شود معنی
فرزند خلف پس گردانیدند آن ناخ و بساری از آن کافران و ابطال هلاک انداخت تا آنکه حضرت
بسیار بیدان آن نوجوان او ضربت بر و سنان اهل عدوان رسیده از یاد و آمد و سرخ روی پدید ناخوی
خود ملحق گردید معنی کل شیء بر جمع الی اصله ظاهر شد **پس بعد جنت عیسی مؤلف**
خلود جان پرو خالده و عمر و پدر آن بخدمت حضرت امام حسین آمد و رخصت یافت و متوجه قتل گردید
و بساری از آن منافقان را بساری حیم فرستاد و خلعت سعادت پوشید و ساغر شهادت نوشید و خم
عمیر عبد الله مدحی شمشیر کشید و گردانید و میدان کارزار آورده و بساری کافران را از حاکمه
حیات بیرون کرد و ضربت مسلم جناب و عبد الله بجلی از یاد و آمد و ایام حیاتش بیژ آمد و هر یک از صحابه
انحضرت که شهید میشدند عسکر قلیل مغر ذریه خلیل را شکستی عظیم ظاهر میکردید و نمز و زبان لعین
غنی نمائاد که در هیچ زمانی اولیای خدا و دوستان ائمه هدی بعدت و جمعی اصحاب سعادت نام انحضرت
نمودند شاهد بر این مدعا اینکه چون حضرت رسالت از دنیا رحلت فرمود دوستان و یاوران حضرت
امیر المؤمنین **مغیر** بود بکلان و اباذر و مقداد و عمار و از جمله فک انصاری حضرت عزت و کوشه نشینی
اختیار فرمودند و هم چنین در وقتی که امام حسن مجتبی زاناج امامت بر سر آمد در هنگام مقاتله و مقابله با
معاویه علیه اللعنه و الها و کبه یاور و هواداری از برای آن حضرت باقی نمائند از آن بود که بنای عمار **مغیر**
انجام داد و صخرای کربلا مفشاد و دوتن از انقبیا و زهاد و اولیا و عباد بدوران حضرت آمدند هر یک
شهادت را بر بند کانی دنیا اختیار نمودند و کوشش کردند تا آنکه بیکان بیکان بدرجه شهادت رسیدند **مؤلف**
کر بگویم و صفشان بچند شود دفتر مفشاد من کاغذ شود هر یکی اندک بلا چون نوح بود قدرشان افزون
ز قدر روح بود هر یک را دل پلا از سر او بود سپهر فاکب و سیر بار بود جمله اصحاب باران حسین
سر کبر بودند فخر غالمین **قیالبتی** کت مهمم فافوز فوزا عظیما **مجلس حضرت از باب ستم**
در بیان شهادت سید عیسی عیسی وی الاحقر امرضی اللعین
الحمد لله اللبت جلتان من السیلین من امة خیر المرسلین وصیته نایف مضمیه سبطه من الباکین و اهل
قلی صاحب المیراج و صاحبی بل الزکریم و التاج محمد المحمود و جیب ملک الودود علیه الف الف
الصلوات الی یوم الودود و علی الخیه اسد الله الساع و علی اولاد الطینین الطاهرین امام الانبیا
وسید الشهداء ملاذ الثقلین ابی عبد الله الحسین علیه السلام **مؤلف** چون مهادر را حق
سر باختند و است عزت بخدا فراختند زلفش این در صفای سوختند تا سر او را و دانی ساختند

در جهان اندوختند چون بدر یا خویش را انداختند **حرفیت** که در روز بد و غم و شب
 پسران رعب و ولید بن عبید اسلم بن زامت کردند و بر کفهای سوار شدند بر اسبها حضرت بشاعر
 المرسلین آمدند و مبارز طلبیدند سه سوار و ضمنا را کفار احد مختار شرفراز انصار را بر کم
 اند شمشان خداوند جبار مقرر فرمودند چون مقابله آن سه نفر انصار با آن ملاعین اثر او شد عسکرا از ایشان
 سوال نمود که شما چکنا پند که محمد شازا مبارزت ما فرستاده است ایشان در جواب گفتند **مؤلفیه**
 ما ناصر دین کبریا ایم ما نایار جناب صطفایم ما غاکف کعبه یقینم ما دشمن دشمنان دینیم ما نایار ^{سید}
 انخیا از خیل مهاجران و انصاریا عبید در جواب گفت شما کفو ما نیستید و مقاتله ما با شما عار است **مؤلفیه**
 گویند ز ما بان سرفراز کی صاحب تخت و عزاز ما نزد تو کونه اهل کشیم بیگانه نیشیم با تو خویشیم **مؤلفیه**
 از بنی عام و انعام خود را مبارزت نزد ما فرست چون حضرت رسول سخن آن کرامت را شنید مسؤل آنها را
 بلجابت مقرون داشته حمزه سید الشهداء و حضرت اباالله الاعلی و عبیده ابن جارت ابن عبد المطلب از بر
 انها مقرون داشتند پس آن سه کافردون عمارت با ایشان نمودند **مؤلفیه** فتا کت همی که در و با هم
 تما کنند زم شیر دلیر بود صغوه ز امیل چنگال باز شود جنگ جو با غضنفر کرار پس عتبه بلجانب
 در آمد و بجدا از مقاتله و مجادله بدرک و اصل شد و ولید پدید با حضرت اسد الله نبرد نمود و زاه سقره بود
 اما چون عبیده مردی بود پر و شیبه و سیاه می پس شرم بر اهام دیگر نبرد سپاه نمودند آخر الامر شبیه شمشیری خواله
 جناب عبیده نمود عبیده سپر بر او آورده شبیه ملعون این شمشیر را بنیای سعادت بنیای او زد و سابقین شرفش
 مجروح شده از یاد زامد خواست شمشیری دیگر با او زدند اسد الله الغالب علی این ابطال او را احوال نداده تاخت
 و شمشیری بر فرقت انداخت که بر خاک افشاد و جان بمالکان دوزخ داد یا علی بنیادی نازوی ختم افکند
 شوم جز در صحرائی کویا نبود در وقت که فرزند دلبدت میان خاک و خون افتاده بود و کوفیان بیچاره
 از لاد و ناصد سر او کردند و در آن حال تشنه بود و میگفت قتلونی عطشا نا آبی علی المرتضی من انشتم میکشند و
 علوم نصوص القصة جناب علی بن ابی طالب و حمزه سید الشهداء اسرهای آن سقره کرام را بر داشته جناب عبیده را
 بد و شر کشیدند و بخت حضرت رسالت آوردند چون حضرت نظر بر عبیده افتاد دید که در حالت مزاج است
 کریمه پیا کر و عبیده عرض کرد یا رسول الله **مؤلفیه** کرزد شد کیامی در خشک سال هجران بزم کرده کی مبارک
 انشاخ از غوازا میگفت یا رسول الله **مؤلفیه** جوان بخت آنکه در پانان پیری کند لطف اللطیف ^{سید}
 در این حال بصدیم و امیدم که آیا کشته ام یا من کشته ام چون حضرت او را بشارت شهادت داد خوشنود
 کرده و سرخ رو بیجان شنات ایشیم هیچ میدانی که سرخ رو تر از آن پرورش ضعیف است مسلم بزم و بچه گرفت
 که او نیز پیرانه سرد زاه دوستی سید جوانان بهشت در صحرائی که بلا جان خود را اندامود **حرفیت** که
 چون صبح روز عاشورا شد فرزندان شاه لاف می میهای قنال لشکر اعدا کرد پیدان سفاکتمند که خانان از پاشا سردار

شهادت مولانا عیسیٰ

۱۰۳

حکم نموده هر دو راه با شاه صاحب در رکاب عادت تابان حضرت بخدمت گذاری و جان نثاری اشتغال می نمود **مولانا** بیگانگان را اهل و نابود و فادار غریب گریز بود غبار اشتهابان شاه مظلوم بچشم او بجای نونیا بود چو موشی سالک طور شهادت چو عینی بر سر فنا بود بجان بازاری شاه دین دران دشت چو اصحاب سول مجتبی بود **عزیزت** که چون مسلم کمال ایمان و در مقام تسلیم و رضای خداوند عالمیان بود دید که راستی کج روان دین دست از امام مبین بریندازند و قصد کشتن آن بزرگواران و زمین زارند بزبان حال باخوده مضمون این مقال را می گفت **مولانا** باید ز خون خوشتر بد ایندم و ضو کنم پس سرخ روی بکینه اقبال رو کنم پس با صفا قلب کنم سعی بشمار تا خوشتر از ای سرگویی کنم زان بیشتر که تشنه شود کشته شاه دین ترازب تیغ اهل تفاوت کلو کنم بران پر روشن روان و خلیل عباد و زقادر زمان نقد جان بگفت از پی خریداری متاع شهادت رو بان سالار بازار کانا بازار شقاقت آورد فامتنش چون کمان و تیر آهش در میان مویزش سفید و بختش سفید دیده اش کرمان سپیداش بزبان و گفت باین رسول الله **مولانا** بنده پیر تو امروز جوان خواهد شد پس جوان بخت بگذارد چنان خواهد شد تیر نابود بفرمان تو افتاد بجاک این زمان رزم تو از پشت کمان خواهد شد فدایت شوم مرا مخرج فرما که با این خمیده و پشت بار محنت کشیده روی بمرکه قتال اورم و متاع سعادت ترا در دکان شهادت گذارم **مولانا** بر سرگویی تو بکنند چو من بگردن بجان جنک توان کرد اگر تیر نماند بعد از التماس بسیار اجازه حرب یافته روانه میدان کارزار گردید **مولانا** شد سوی مرکه ان پشت کمان تیر آهش بگازد بر زمین دیده جمله اصحاب حسین بود کربان بقتلش نگران همه بعد غش از خورد و بزرگ همه در دنیا از پر و جوان نمای اصحاب سعادت ثواب در قضاوتش نگران راه بیگسان در دنیا لشکر روان اما چون مسلم بپای میدان رزم رجز خواند و مبارز طلبید و هرگز در برابران مجاهد پیر و شرد پیر میامد از شراره شمشیرش با حیرت حیات او را میسوخست و چون چرخ برید و در معرکه میگردید و میزد و می انداخت و ملائک تحسین و غلامان با او میبکشتند **مولانا** دید چون زبانشان بمیدانش دلیر عقل گفت این بود خود چرخ پیر صولت او پشت اعدا از اشکست چونکه بودش با پدشاه دین ظهیر اما از بسیاری جهادی که کرد تلاشی که در معرکه قتال نمود و از بسکه لشکر اعدا تیر چنان بان پر پشت کمان انداختند جراحت بسیار در بدن آن بزرگواران نام رسیده از یاد زامد **مولانا** ان بیخ درخت زهد و ایمان انما به فضل و علم و عرفان انسالک کعبه از اوت انصاحب و لش شهادت از نیش کین ز یاد زامد ایام حیات او سرآمد چون سرور شهید اجناب امام حسین دید که مسلم از پا افتاد و سر بمخاک کوبید نهاد با حیب این مظاهر سبب این صاحب معاصر آمدند وقتی که هنوز در مفی از حیات او باقی و در محفل وجودش ساقی بود بر سر او رسیدند حضرت فرمود ای مسلم خدا ترا رحمت کند بسعادت شهادت تا بزرگویی و آنچه بر تو بود

بجای آوردی و اینک ما از غضب تو ایتم **مؤلفه** بشارت باد لطف تو تصورش بفرود
 برین و وصل خودش دماغ خان او معتز ^{امده} بگشاید بخند رضوان آب کوش بر چیب این ظاهر
 گفت ایسلم بر ما دشوار است دیدن تو با این چنین حالت اگر نه آن بودی که من نیز تو ملحق میشدم هرگز
 میگفتم که بر اصرار خواهی وصیت کن مسلم در آن حالت گفت که وصیت من آنست که دست از یاری این
 بزرگوار بر نداری تا خان خود را فدای او کردی **مؤلفه** عزیز آنکه چون خار و زاز گردد فدای
 مقدم این شهر یار میکرد کبی که کشته نشد در دره و قای حسین اگر کلت که در دره خار میکرد
 این بگفت و مرغ و خوش نیال شهادت بسوی ایشان فرود بر او نمود جوان بخت پرست که در سر کوی
 و قاجان داد و همنابون ظاهر است که نال بهوای کوی و جان کشاد مسلم اهل اسلام مسیبت که منافع سعاد
 را بنفد جان خرد و خوشدل مومنی که دخت از زندان جهان بروضه جان کشید **مؤلفه** کربانید
 مرد باری این چنین مبر کبی مسلم از کینرکی بود شرف از صحبت فخر خاتون جار حضرت بتول یافته
 و بر سلیمان حواله الش اثناب محبت خاندان رسول یافته **مؤلفه** رسید بود صفورا صفت بجاه و
 عزیز با اهل بیت رسالت نموده بود کینری چون مسلم را کشید دید فریاد بر کشید که با استداه
 باین عویجا **مؤلفه** اگر چه روی تو امروز لاله کون شده است بنیابین که دل من چگون خون
 شده است همین زمین زخم فاع تو چنین شده ام بنیابین که حسین از غم تو چون شده است اهل
 بیت اطهار گریستند و چون صدای شیون او بگوش لشکر عمر بخس رسید از شادی خروش بر آوردند
 بن ربیع گفت زای بر شما مادرهای شما مرگان نشیند بدست خود بزرگان خود را میکشید و عزت
 خود را بذلت بدل مینمایید این بزرگوار که بمرک او شادی مینمایید بر مردانیکها در جهاد کافران
 کرده و حق بنیاد بر اسلام دارد **مجلس هشتم در بیان شهادت حضرت**
کرمانی ظهیرت بن بجلی رضی الله عنه نَحْمَدُكَ يَا ظَهْرَ الْمُشْتَظَرِّينَ وَكَشْرَكَ
 يَا حَبِيبَ الْمُشْتَهَدِينَ أَنْتَ ظَهْرٌ نَافٍ كُلَّ كَرْبٍ وَبَلَاءٍ وَحَبِيبٌ نَافٍ كُلَّ شِدَّةٍ وَرَخَاءٍ أَوْلِيَانِكَ بِصُورٍ فِي بَلَاءٍ
 وَأَحِبَّانِكَ بِرِضْوَانٍ بِقَضَائِكَ خَيْرٌ مِنْ كَانٍ فِي الْكَرْبِ أَوْ عَرَبٍ وَلَيْسَ لَهُ عِنْدَ الْقَدْرِ ظَهْرٌ وَلَا حَبِيبٌ هُوَ الَّذِي
 ظَهْرُهُ مِنْ أَحْبَابِ الْيَمِينِ وَحَبِيبُهُ خَيْرُ الْمُحِبِّينَ سَبِّحْ رَسُولَ التَّقْوَى ابْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ **مؤلفه**
 من جید خدات شیعیان ظاهر امید طراز ناطقه ام قصه ظاهر امید حکایتی کم ابد وستان الرسول و ائمتی کم
 ایشیعیان زوج بتول حکایتی که دل جلد و اکباب کند برای طاق احباب الخراب کند روایتی کم ایشیعیان از
 ظهیر حسین شهید زام و فاباورد و نصیر حسین ایشیعیان ظهیر بن بجلی مردی بود سالک کعبه ایمان و کانی
 خایق ایمان شایسته خلعت شهادت و زینبده کوی سعادت زین داشت پرده ناموس صفورا من و ادر کینری
 حضرت زهراسکن او کوفه بود و از کوفه بازن اراده مکر نمود و از مناسک حج فارغ شده مراجعت کرد و در

شهادت ظهیر

۱۷۵

از منازل عرض راه با اصحاب خود نشسته بود و چاشت میخوردند که ناگهان دیدند که رسول جناب امام
حین آمد و گفت ای ظهیر این حضرت ترا طلبیده است ظهیر و اصحاب او هفتی عارض شدند که گفته را از دست
انداختند و معتبر ماندند و جبر آوردیم دختر عرو بود گفت سبحان الله فرزند رسول خدا ترا طلب نموده تا مثل
میمانی ظهیر برخواست و روانه خدمت آن حضرت شد اما غمناک رفت و شادمان باز آمد و وزن خود را
طلاقی داد و گفت باهل خود ملحق شو که من نمی خواهم سبب من ضرری بتو رسد و من اراده کرده ام که جان خود
فرزند رسول خدا نامم زن گویان شد و او را وداع نمود و گفت خدا از برای تو مبتکر کرد اندانچه قصد کرده اما
از تو التماس دارم که در روز قیامت مراد من حضرت رسول جده حسین فراموش نفرمایی ظهیر قبول نمود پس
ظهیر با اصحاب خود گفت که هر که خواهد با من بیاید و هر که نخواهد مراجعت نماید و بداند که من در بعضی از
نواحی در با همراهم لشکر اسلام بودم و با کفار مجاهده کردم و غنایم بسیار یافتیم سلمان فارسی رضی الله عنه گفت
اگر شاد گردیدید از این غنایم که بشمار رسید گفتیم بل گفت هر گاه برینید که سید جوانان بهشت متوجه قتال
مناجاتت باید که در وقت او شاد تر باشی از این غنایم که یافته اید اشعریان بخدا قسم که سلمان فارسی از
بزرگان اصحاب رسول و عمریان خدمت زوج بتول بود از روزی داشت که در دشت کربلا خان خود داشتید ^{باید}
این سعادت نه همین از روی سلمان بود تمامی همه پیغمبران بود مؤلفه این سعادت از روی نوح بود
از روی انبیا هم روح بود داشت اندر سر هوا بشیر خلیل حضرت میباید اندان وادی دلیل این سعادت
مطلب بقوت این تمنا در دل ابوب بود الفقه جناب ظهیر اصحاب خود را وداع نمود و بسکر قبیل انسید جلیل
ملحق گردید مؤلفه شد مقامش برتر از این نه حجاب ذره آمد اول اعراف ناب قطره چون کرد بدید
متصل قطره از در بان باشد من فصل بصحت رسیده است که چون زمین کربلا پر بلا میخیم خیام جناب
امام شد و بقیه اصحاب سعادت ماب آن حضرت بن شهادت دادند و دل بکشته شدن نهادند ظهیر
پوسته در پیش روی آن پشت و پناه عالمیان استاده بود و جان نثاری می نمود و صبح روز عاشورا که مفا
عساکرین شده همه سپاه سعادت پناه آن حضرت را ظهیر سپه داری میگردانست بسیاری آن سعادت مند
بشرف شهادت فایز گردیدند و وقت زوال ظهر رسید آن حضرت با اصحاب متوجه نماز گردیدند ظهیر
با سعید بن عبدالله حنفی در پیش روی آن امام اخبار و بر کوبیده ملک جبار استادند و هر تیری که از کمان
کین بسوی آن بر کوبیده رب العالمین می انداختند و یکانه بر بدن نازنین و سپهر و صورت و سر خود عجا
میدادند تا آنکه سعید از بسیاری زخم تیر از پای درآمد و ظهیر بر جای ماند و پشت بان کافر آن نکردند
تا نماز وداع آن حضرت تمام شد و آن نماز نماز آخرین آن نور دیده ختم المرسلین بود از نماز وداع آن زد
حضرت خیر البشر شکنی عظیم بار کانه حرم و حجره رسید مؤلفه بود تا جانب حرم رویش میگردید
قبله برویش دل سنگ حرم شکست چهره دید کربلا گشت کعبه کویش بعد از نماز ظهیر خدمت آن پیشوا

اهل نیاز آمده و گفت با بن رسول الله **مؤلفه** ان تو که کعبه وفا کوی نواست روی همه مقبلان دین
سوی تو است خوشبید سپهر استجابت رخ است عراب دعا گوشه ابروی نواست ای زینت عراب
منبر و ابروشی خیم خبر البشائر التي ظهرك من اخشاب الهمين و وجهك في كل صلوة قبله المصلين
مؤلفه ای درت کعبه از باب نجات قبلی و جهک في كل صلوة بر سر کوی تو نا کرده و قون
خلجان را چه و قون از عرفات وقتان رسید که ذبیح دار قربانی کعبه و نابت شوم مرخص فرمائید ما با بجهاد این اعدا
بدینباد روم زیرا که مرادش از طاقت دیدن مصیبت دوستان هم نشین و باوردان حق کزین نیست **مؤلفه**
ای کز اقبال تو امر و زجرم نافت صفا منام از سعی تمثای صفای دارم با و قون عرفات سر کوبت در دل
بذایت شوم امید منای دارم امام ام و صفای کعبه و حرم چون سعی ظهر زاد در وقت بسوی قرا با نگاه مشا
فرمود مکتولش را با اجابت مقرون داشت و در امر مرخص نمود ظهر با اجازه ان پشت و پناه عالمیان روی عبدان
ان کافران بی ایمان نهاد اما در هر قدم که پیرفت بقصام کبریت و سر و مظلوم ما را امید بد و میگریست و بزبان
حال میگفت **مؤلفه** خوشادی که بخاک زمین ذلیل افتم و زبان نتاری محمدم جبرئیل افتم کنار حله
اب از عطش هلاک شوم میان آتش نرود چون خلیل افتم اما چون ظهر میان معرکه ان لشکر کشید و در ^{کربلا}
و مشغول بخار بر شد و داد مردی و مرد انکی داد و بکصد و بیست نفر از ان کافر انرا بجهنم فرستاد و چون کوش او
در مبارزت از حد گذشت و بزرا طاعت کشت و حاصلش شهادت بود کثیرن عبد الله شعبی و مهاجرین از س
انروز از یاد او بودند ایشبه اگر چه هنوز بر او از ان امام حسین بودند و پشت ان حضرت بادشان قوی بود
اما از شهادت ظهر پشت لشکر انروز شکست و رشته بین عسکر جلیل ان امام مظلوم کشت جناب امام حسین
بر سر نفس ان شهید آمده فرمود خدا ترا از رحمت خود دور نگرداند و قائلان ترا بیدترین بلا و عذابها در دنیا
و آخرت معذب گرداند و شهادت ظهر بر وجه دیگر ذکر شده است رحمة الله علیه مجلس با زده
از باب سیم در بیان شهادت صاحب مغرب مدی حبیب مظهر
اسدی رضوانه عنده محمدک یا حبیب الغار فین و لشکرک یا ظفر الشا لکن انت رجائنا فی کل کرب و بلا و شفائنا
من کل سقم و داء نشکوا الیک من کید الاعداء و نرجوا الیک عند نزول البلاء و فضلك دهاننا و فرمت اما لنا امدنا
بفضلک الی طبرق محبته محبتی حسین و اصحاب الحسین و اعیننا بعونک فی غزاه موالی الحسین و لخاص الحسین اللهم
علو عهد الله را عون و فی اعانه تبید المستشهدين لبسار عون و بالیقنا کنا مهم فقوز فوز اعطیها یا اهل
الغزاه انعموا لحدیثنا من صیبه خیر لخاص الحسین انهم حبیب و ذکر مصیبتهم علی ذای معاصیک طیب **مؤلفه**
بیا که در دکنا مراه طیب امد بکک ناطقه نامم جیب امد جیب کت عبت رسول ال رسول معین
با و سلطان دین عزیز رسول جیب و و سالار دستان است اهل بیت رسول خدا با راست
ظهر شوکت سلطان تشنه گامان او است سر آمده اصحاب اهل عرفان او است بیخ بود جوان او اگر چه

شهادت حبيب

۱۸۲

پری بود برای خسر و لب تشنگان ظهیری بود اگر چه نامش از بار غم کان آمد بچشم کوردلان بیخ خان
ستان آمد ای سالکان طریق دین و ایمان از بهر خانم النقیین مخفی بود که حبيب خداست حبيب را در و در سلام
فرستاد و ابواب اظهار محبت بر رخسار اما نشان کشادگی حبيب بنجار که مؤمن الیین بود و ایمان خود را کتمان
نیموده تا اینکه بمضمون این کلام مشک زانپنهان کنی بویش نمیآید نهان عشق را کتمان کنی کرد در روست
اشکار بر فرعون غدار یعنی نالی فاتل خرقه منک بدلیل بنی اسرائیل ایمان او معلوم گردید و بطلب او فرستاد
و چون حاضر شد تکلیف اقرار بندگی بر خود را با او نمود حبيب گفت **مؤلفه** حق پرستان بت پتو چون
کنند اختران ز افلاک بسته چون کند موشپاران طریقی معرفت با ده ناخورده مستی چون کند بخدا
خدا بان ان غدار اقرار نمود او را بقتل رسانیدند و بر سر می گفت **ذاریت** قومی یسکون بیا غفر لى ربى و جعله
من المکرهین **یکی دیگر** از اجزای حبيب خدا حبيب بن عدی بود که مسواره در خدمت ان حضرت باطا
و از ادب اشتغال داشت در سفری از اسفار بازید که او نیز که از حجاب کبار بود اسپر سفینا خالد شدند و ان کافر
غداران دو نیزه کوازا بکفار مکه فروخت و ان کافران دو اسپر را بیکدیگر بردند و هر یک را در خانه جدا حبس نمودند
و اراده قتل آنها را داشتند اما چون در ماه حرام بود تا بچرخ کردند و ان دو اسپر زندانی و ان دو تافی عزیز
کسانی بوسفتار در زندان بودند و بقبوب صفت در از روی خدمت هر دو سفیران کر بان اما چون مفا
حرام گذشت کافران مکه بدو بیکدیگر جمع شدند و راهها بدارند پسندند تا آنکه همگی متفق شدند که ان بگانه
بعوض کفاری که در بدر واحد کشته شدند بقتل آورند پس در موضعی در ذابریا کردند و ایشان را از زندان
بیرون آوردند بسوی ذابریا بردند در عرض راه حبيب زید بهم رسیدند چون نظر ایشان بیکدیگر افتاد چون
دو برادر عزیز دست در اغوش بیکدیگر در او کردند و آغاز کرد به وزاری و و ذاع نمودند حبيب از استی
مرحمت اشک خونین از رخسار زید بالک می نمود و زید با حبيب در دل غمناک میگفت حبيب گفت ای زید
کوچیبی که سلام ما را بچیب خدا رساند زید میگفت ای حبيب کو بریدی که پیام ما را بسپد نام مرد الفصه
و ذاعی کردند که خان قدسیان مسند و دل کور میان دردمند شده آه چه شباهت دارد و ذاع میداد
حبيب باو ذاعی که اصحاب امام حسین در دشت کربلا با یکدیگر میگردند با حسین بقذای نوحه
شوند **مؤلفه** چون نذر دل در این مقام شکیب باز گویم قصه زید و حبيب پس ان کافران
صاحب ایمان را بجلی آوردند که دو دار در انجا بر پا نمودند و چون خواستند که ایشان را بر دار کشند حبيب
مهلک خوانست که دور گفت نماز گذارد ان شرکان قبول نمودند اما چون حبيب مشغول نماز شد
و ذاع عبادت حضرت شی بنی بنی از خود اشک ملاک بر زمین رسید و آمخلاق کرد و ان مصیر گردید حبيب بعد
از نماز گفت که مرگاه نصوران نمی نمودم که مردم کان دارند که سن از شهادت ترسانم هر سه نماز را پیش از این
طول میدادم پس کافی آمد و دست حبيب را گرفت و منافق دیگر که زید را گرفت و ایشان را بر دار کشیدند

جلد اول

۱۸۱

وزخ بسیار زدند یکی میگفت ای جیب یا میخواهی که محمد بر جای تو بدار باشد و تو در خانه خود برقرار
جیب گفت ای کافر غدار هزار جان چون من مستمند زار بفدای یکتار موی احمد مختار باد پس رو بسوی
شرب نمود و گفت **السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِیْبُ اللَّهِ** **مرویت** که حضرت جبرئیل سلام ان ثانی حضرت
خلیل را بحضرت رسالت رسالت رسانید اصحاب سعادت ماب دیدند در آنوقت که بر حضرت رسالت
خالت و حی ظاری و اشک از دیدهای حق پیش جاری گردید چون از سبب ان سوال نمودند حضرت **جیب**
جیب ابن عدی و زید و امیر کان بطهارت را کشفیدند و اینک بحدیث شهادت میرسند و آنحضرت دعای خیر در
حوائش ان نمودند و نداد و انوقت که جیب ابن مظالم در پیش روی **سپس** رسول خدا حسین مبتلا چها نمودند
شهادت رسید و ان حضرت فرمود که ای جیب سلام مرا بچیب خدا برسانا ابا حضرت رسالت از واقعه
کربلا و قضیه جیب با و فاجعه حالت دردی داد بخدا سو کند که در نزد رسول خدا جیب ابن مظالم از **جیب**
ترو واقعه خاندوز او در نظر حضرت خیر البشر جانسوز تر بود زیرا که در یاری سبط ارجمند و فرزند دلنکش
بنوعی پی سپرد و بخواهی اهتمام ورزد و بد که در قوه هیچ باب از اجتناب نوده است ایشان یکی از مصائب **جاک** از
که در صحرائی کربلا بر و در اباب از و نیاز وارد گردید تمام صاحب مفاخر جیب ابن مظالم بود **مؤلف**
که یکوم مائش از سر کبر مینوی ایشان **جگر** کر کم شرح عشر **موی** خون رود از دیده
مانند جوی **مرویت** که چون مکر و جناب جیب ابن مظالم از شاه گردان و شیر بران بشارت
شهادت خود را در رکاب مستطاب جناب امام حسین شنیده بود پوسته منظر این سعادت عظمی و نعمت کبری
مبود و بهر باب از عمر اسرار و دوستان و فادار که میرسد سحنی در میان او زد که بلکه تجدید ذکر آن بشارت
موفور السعادة کرد و روزی با میثم تمام در بعضی از مجالس بیاسد ملاقات نمودند جیب گفت ای میثم من شخص
پیری را میشناسم که موی پیش من نداشته باشد و بشکست فریه باشد و او را بجهت دوستی اهل بیت اطهارت بر دار کشد
و عرض او میثم بود میثم گفت من نیز مردی را میشناسم که سرخ رو باشد و او را در کوی بود از برای یاری فرزند
رسول خدا بیرون آید و او را شهید نمایند و سر او را در بازارهای کوفه بزنند و عرض او جیب بود زیرا که ایشان
صراحت این بشارت را از صاحب مشاف و کرامات جناب علی **سپس** بود اما مجال و منافقان ایشان را
تکذیب مینمودند و استهزا میکردند **مرویت** که چون خبر ورود مسعود جناب امام حسین بکربلا
بر کوفه منتشر گردید و ان خبر سعادت اثر جیب ابن مظالم رسید و میدید که فوج لشکر از کوفه بجانب کربلا
بجنگ ان غریب مبتلا میروند بزبان حال با خود میگفت **مؤلف** در و از او جان فشان چون کنم
خیمه را پاسبان چون کنم پس بشون تمام و سعی الا کلام نهیه سفر شهادت دید و غارم کوی سعادت گردید
چون خواست که تب پیری از کوفه دهد و بکربلا رسد در این اندیشه بود که ناگاه مسلم بن عویس را در بازار دید
که مانند او خریدار مشاع شهادت است و در کافای ایشانده و قدری رنگ و حاکمیده از او ده تمام دار کرد

شهان حبیب

۱۱۹

چون نظر حبیب بمسلم افتاد گفت ای مسلم **مولف** کاشانه دین باین خرابی تو در پی بستن خصما
فرزند نبی بزم گرفتار بگذر و خنای دست بر دار ای مسلم چه آزاده داری و چرا پای بطریق باری او نمیگذارد
مسلم در جواب چپ گفت **مولف** مژ سو دای دانا دیت بر سر موای عشرت و شاد دیت بر سر
به پیری باشدم میل جوانی لب دارم موای شادمانی مژ سو دای عشرت بقصورت است تمنای عشرت
وصل جور است ای حبیب چنانچه آن خریده ام که چون در راه سرور شهیدان جان خود را فدا سازم آنرا
بکشن جان فرین وصل جو زگرم لب چپ و مسلم بمشورت بگذر مگر مهبای سفر خرا از گردیده نقد جان بر
و خریدار مشاع جان نشاری فرزند شاه نجف کو دیدند **هر وقت** که در آن روز افواج لشکر شقاوت
اثر بگر بلا وارد شدند و در آن هنگام شبیه رسول انام جناب علی اکبر در خدمت پدر بزرگوار ایستاده بود
مشاهده نمود آن قوم محمود را میفرمود عرض کرد که ای پدر مگر ما بر خویندیم که از این گروه کسی نیاری ما
نمی آید دست اغانت بجانب ما نمی کشاید جناب سید الشهدا فرمود که ای فرزندان اینک بازان و هواداران ما
نیز رسیدند و اشاره بجانب بیابان نمود علی اکبر چون نظر کرد **مولف** دو پیر آمدیم چشم آن جوانان
که صریح بسته از دارنارخت نمائند زان دوتن خریک خیالی بگردون و فامریک قلابی چون
حبیب مسلم شرف یاب حضور فرزند اشرف کانیات شدند **مولف** یکی شد چهره فرسای رکاش
یکی پیسود صورت بچشایش یکی از خرچید شد نامتشر است یکی سر بر زمین کین قبله است در مقام
تقظیم و تکریم آن حضرت چین اطاعت بخاک از ادب سوره جناب امام حسین ایشانرا نوازش بسیار فرموده و
سر خان سعادت ابدی نماید و دو کس سردی نشانید **مولف** بلی رسم مهشان نوازی بخا
میرخانه دانده می گذخدا لب چپ همواره در خدمت آن حضرت مشغول خدمت گذاری بود و طلب جان
نشاری می نمود تا صبح روز می شوم عاشورا که بنای محاربه و مقاتله شد حضرت حبیب را بر مپره قلیل لشکر
جلیل خود مقرر داشته تا ظهر بسپر داری و لشکر از این مشغول بود و چون وقت ذوال ظهر شد و آن پیشو
نماز گذارند کان ازاده نماز نمود زهرین قبر و سعید بن عبد الله حنفی تن خود را سپر اند فرزند خیر البشر نمودند
و آنحضرت باقیه اصحاب مشغول نماز شدند چون از نماز فارغ شدند حبیب بحضور اشرف آمد و عرض نمود
مولف کی سر سر کرده اهل نیاز طاعت تو فرض بر ما چون نماز قبله اهل کرامت روی
کعبه از باب حاجت کوی است من که از خون جگر دارم وضو باشدم بر کعبه کوی تورو در دست
اقبله اهل نماز نیم جانی دارم از بهر نیاز میگفت باین رسول الله جوانان و کاتب مستطاب از یادنا
وقت دستگیری پیرانت **مولف** این پسر از زمانه دگره جوان کند کاندوده محبت نوزک جان
کند هر دم دل چپ که در باری حسین روان چنان باشد و سوی جان کند ای شهید سرور در
وای حبیب مغز پیغمبر از مرا اجازت حرب مخالفان ده تا داد خود را از عراقیان بی ایمان بخوام و سرخ رو

خدمت جد و پدرت دروم **مؤلفه** ای آنکه تو آمدی چیب دلین ددکوی رفای تو بود و منتر
مشکل شود آنچه ذاتوا سان گیری اسان نشود ز غیر تو مشکل من جناب نام حین چون مباله
جیب الم شاهد فرمود اجازت حرکتش دار چون ظاهر امانده در دام ناپوشن اکتاد **مؤلفه**
ز بسکه او غم خود کشت شادمانش کرد گرم نمود بر پیری دگر حواش کرد جیب طایر ککرده اشیا
بود ز لطف بانداوان سوی اشیا نش کرد **جیب** هوای ریاض چنان و شرف خدمت سرور سپید کرد
رو میدان کافران بی ایمان نهاده امان در مقدم بغض انکران و دل در پیش فرزند سرور سپیدان داشت
بزبان حال میگفت **مؤلفه** از کوی تو با سوز جگر با محنت دشوار توانا که زود تر باید رفت
این مرحله عشق بود اسان نیست از باستان رفت بس باید رفت بویا لکان ذاه و عارفان آگاه مریا
پر و پیران روشن ضمیر دانند و نتوانند که این چنین راه را بسر باید رفت و این طریق را بیای جان و جان با
به بود تا پای بحر که جان بازی بسزوی ^{نگذاری} و ناسر در راه محبت بنای قدم بکوه وصال نگذاری **مؤلفه**
مرکز وصل دوست نشد کامران کبی تا در راه محبت او ترک جان نکرد زمرحمت در مطلق امد محبت
شهادت و شهیدانند دنیا در کامش از هر این جام شهادت بهر کای رسد و این پایه مشقت ز امر دود
نگشد در این راه جیبی باید ثابت قدم یا عماری ظهیری زانچه دم یا سیم تماماری **مروست** که چون
بستم تمام را بجهت دوستی اهل بیت اطهار بحکم این زیاد و ولد از ناز دار کشیدند دست و پایش را بر بند
اطهار محبت و معجزات و دوستی و کرامات شاه مردان و شهر بزرگان از زبان صدق بیان بیشتر مینویسی
گفت ای مردم مولای من خبر داده است که این حرام زاده بعد از آنکه دست و پای ترا قطع نماید و بر ذاکشند خواهد
کرد بانکه ز این بر بند و اینک جلا از آن بد نهاد خواهد رسید از زبان دارم گوش من دار بد و نا جان در کبد من
مس دل از من بر ندارد **مؤلفه** تا بگویم آنچه گزینشیده است ان کلامی که جان بخشیده است
مردم بد و در آن پر مظلوم و پروان امام معصوم جمع شده بودند و آنسر و عیسی و ابر بر سر دار فانی است برای
منمود **مؤلفه** از کلامش جمله بر دار بد گوش کن زمان خواهد شد ان سر و خوش تا
بخشد حرف او بر خلق جان زین سبب او را کم قطع زبان جناب بگفت صدق مولای من و مقتدا این
داشت گفت مولای من و مقتدای من پس زبان خود را بر من آورد و ان شایسته ز جمله دوزخ قطع نمود و با
زمانی از سر دار شرفیاب حضور داشتند ابرو که دید و صدق سخن که جیب گفته بود تحقیق پذیرفت اما چون
جیب را دید میدان کردید و جز خواند و مبارز طلبید و مکر در برابر آن پر هنر کرد میامد از لال جو بیانشید
اثر بار شرفی با و میداد که تمام اینها شامیده مالک دوزخ پیمان از جیم در پی اوی پیور و هر یک گفتند
و زمان کان بازوی ایمان میکرد پیری میخورد که راست سوی فریب می نمود تا آنکه شست و در نظر از آن
ز انجا که هلاک افکند و با اینکه جراحت بسیار بر بدن ان بزرگوار رسیده بود و با کانه در پای حرب غوطه

که ناگاه جلا زدند و گفت

شهادت فاطمه زهرا صاحب

ورگردد و میگفت **مؤلفه** از کشته شدن کجا مرا باک بود گویم دل حسین عثمانک بود یارب که بود
سلامت انشا و مثل تن پیرو سر بر او خاک بود ملائک بان دلاور تحسین و خلاق افترین می نمودند
اصحاب سعادت نام نظر از آن جیب دل امل نظر بر نمیداشند و علم اه از زمین باسمان می افراشتند ^{نستند} زیرا که میدادند
که از لب تن با چندین هزار کافری می آید اما جیب چون جرح پدید و در میگردید و در هر گردن جناب
کواکب سعادت از مطلع اجتهاد طالع می نمود و در جنات اشراق را شب می آورد و نیز بان حال میگفت **مؤلفه**
پر میخانه عشقم من از باده شوق انجان است که از کس بود نشوینم ساقیای بقدح دین که از دست
دشمن از دست فرزان زبکی ننداشتم عرصه زما منکام بر می دید و در عین جناب بساط انبساط را می دید
مهربانه تری که بان انجن جویایمان می نمودند و دم بدم بر مستی او می افزود و در هر کس جوهر خدایی که بکار
وجودش می رسید مایه صفای دیگر بود جریبان دعا و در گرفته که سلسله خدایان را بکشد و ان کان
نازوی ^{بشیر} بروی همت جبل المبین ایمان و بصروه الوثقی تحت شاه مظلومان دست توحید زده بر سواد
امل ملائک جرحه ملائک میداد تا آنکه در روحیاتش بر رسید **مجلس و ازین هم از باب**
سبّه در بیان شهادت فاطمه زهرا زینب زینب و مهاجر و هلاک
ابن حجاج رضی الله تعالی عنهم مُحَمَّدٌ عَلَىٰ جَزِيلِ الْأَيْتِ يَا مَالِكُ الْمَلِكِ
وَالْمَلِكُ كَوْنٌ وَتَشْكُرُكَ عَلَىٰ جَيْدِ نِعْمَاتِكَ يَا ذَا الْعِظَةِ وَالْجَبْرُوتِ وَتُصَلِّ عَلَىٰ مَنْ يَكُونُ لَكَ حَيْبٌ
وَيَسِطِرُ فِي الْأَنْبِيَاءِ بِعَرَبِيَّةٍ يَأْخُذُ الْمُهَاجِرِينَ مِنَ الْبِلَادِ وَدَلِيلَ السَّالِكِينَ فِي كُلِّ وَادٍ يَا شَاهِدَ الْحَرَامِ
وَكَيْفَا فِي عَزَائِكَ وَفَرَعِيُونَ الْإِسْلَامَ اعْتَابِعُونَكَ فِي عَزَائِكَ وَانصُرْنَا بِصِرَتِكَ فِي وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَالَمِينَ
وَابْتَخِرْنَا خَيْرِينَ **مؤلفه** ابن برم عزای سرور ذات ابن محفل تمام جنات ساقی فلک
شفق شراب پیمان هلال آسمان است انرا که بدلم غم زیاد است شک نیست که مالک جنات
ایشیعیان و توالیان مخفی تا ناد که چون اصحاب سعادت با مالک ملک ایمان و مهاجر بلاد و اوطان
در کاه ذوالجلال و سبطار چند خواجده هلال نور بخشین ترین ابی عبد الله مولا ای خود را در زمین کربلا
با کثرت اغیار و قلت انصا دید و ذات که ان حضرت تن جهاد کن داده و دل بکشته شدن نهاده و آن
سعادتندان دفع شر دشمنان از ان امام زمان می توانند نمود هر چند ایشان نمودند چاره بجز از آن نمی
دیدند که جان خود را فدای ان جان جهان نمایند پس باید بگویم داستان کردید گفتند **مؤلفه**
یا دوست بیخبر جان قشایی چکنیم **بیدوست** بل هر زندگانی چکنیم اندر قدم حسین اگر سگندیم
بر دوش بری این کزانی چکنیم **هر یک** با ضرر عجز و نیاز ملتمس اجازه حوکی میشدند و قدم بگم که سواد
می فادند و نا جان در بدن و روان رفتن داشتند از ان کافران پیدین ز اجناک هلاک می افکنند
بلد جبر و قیصر شهادت می رسیدند و غلظت اشرف سرور مظلومان همین و دل بقیه اصحاب اندوهگین

جلداول

۱۹۲

میکرد بدین چون زمین و بسیار آن بزرگوار از ظهر و حیب خالی مانند مالک ابن انز که با آن حضرت انز سید
داشتن اینسر دل بیوفشان زاوداع نموده بجهاد انکروه بدنهاد شتافت و بعد از دهم بسیار و کوشش بسیار
موانسناکنان عالم قدس و محرم جرم انز کردید بعد از او زیاد بن مهاجر که از جمله انصافانند سید ابرار بود
اذن جهاد گرفته میدان رفت و جمع کثیری از آن منافقان از اطعمه بیع انز یار نموده تا بعد از شهادت رسیدند
بعد از او هلال ابن ججاج با غم زیاد قلم بمیکر نهاد و هلال مردی بود دلبر و در آسمان سعادت بلدی سپهر نواز
بیرها داشت و بناز و پیش کان افنابی بود و هلالش بر میان وان بلند اختر چون از افق میدان بر آمد نخستین
با سهام خون ریز با انقوم بی پر هیز جنگ نمود و عرصه را بر اجتماع تنگ کرد و بر لیبی تیران که نهاد انز از انا
در افکند و چون پیر در ترکش نماید هلال و از هلال بیخ آسمان پیکر را چون شهر نصف النهار از ظلمت
از میان غلاف بیرون آورد و چون آفتاب رو بان تیره بخشان نهاد بر سر هر کس که فواختی سر را با پیش انداختی
و بر هر کس زدی چون دو پیکر فلک دو پیکر شدی از شعله تیغ خرم حیات مخالفان را در هم سوخت و هیز
نغش بسیاری انکا را بر سینه زمین افروخت و چندان جدال کرد که دستش از کار افتاد بر سرش هجوم آوردند
دستهای از نیفتن لاگرو شکستند **مرویت** که ان ظاهر اوج شهادت را شکسته بال بنزدان بوم است
بدسکال بردندان باخته دین حکم بقتل انز او را خلد برین نمود و با کاش پیش از قتل هلال سر بریده میبود
تا حکم بقتل او نمی نمود **منقولست** که در انوقت که هلال را با دستهای شکسته بنزد عمر نخس میبردند
بشوق شهادت ان فلک سپر با سادات چون قمر سرعت می نمود و نیز ان حال می گفت **مؤلفه** هزار شکر
که از دوست کامیاب شدم هلال امدام امروز آفتاب شدم عزیز مصر و فاکشم و چه بوسف مهر
ز تاب کرمی عشقش سینه اب شدم زد انستان وفا کرم مصری بودم ز خاتم کوشش فدای انتخاب شدم جو
خالت پای کبک حکین گردیدم غبار کشته و زین کده رکاب شدم پس حکم عمر بعد از ان بقتل او زدند
رحمة الله علیه مجلس سیزدهم از نایب سید در هجوم از برین لشکر
مخالف میامسعود بر گزیده رب و درواش از نایب سید
تَحْمَدُكَ يَا مَبُودَ الْمَائِدِينَ وَ تَشْكُرُكَ يَا مَسْجُودَ السَّاجِدِينَ أَنْتَ الَّذِي جَعَلْتَ الصَّلَاةَ مِعْرَاجَ الْمُؤْمِنِينَ
وَ صَيَّرْتَ وَجْهِي نَبِيًّا خَيْرَ الْمُصَلِّينَ وَ تَصَلَّى عَلَيَّ مَنْ أَرْسَلَنَاهُ بِالْمَدِينِ وَ دِينَ الْحَقِّ وَ عَلَيَّ ابْنِ عَمَةٍ وَ خَلِيفَتِهِ وَ وَجْهِي الْمَطْلُوعِ
الَّذِي قَتَلَ فِي الصَّلَاةِ وَ مَنَعَ وَلَدَهُ مِنَ الضَّرْبِ وَ عَلَيَّ الْوَالِدِ الطَّيِّبِ الطَّاهِرِ نَبِيًّا سَيِّدَ الْمَطْلُوعِ وَ أَمَامَ
الْمَعْصُومِ فَخْرِ الْكَوْنِينِ يَا عَبْدَ اللَّهِ الْعَبْدِ عَلَيْهِ السَّلَامُ **مؤلفه** اقبله مقبلان عالم عبوب بترین
قتلدم زبنده کنوت کرامت شایسته خلعت امامت ان وارث سرور ان عالم از آدم تا خلیف
خاتم آن کویره و فاد لیل است از این کعب خلیل است فرزند عزیز شاه مردان خورشید پهر عمر
ایمان ان میدانکه اهل و از است کافیاں در شره از نماز است ایستقامت صاحب جان کداز و ان

ازان

هجرت و لشکر

۱۹۳

ذاران فرزند بخشند خام در نماز محقق نماز که چون تمامی اصحاب آن حضرت از برکنار و مقرران دو کاه
ذوالجلال بودند اکثری از ایشان شرفیاب حضور رسید عالم و بهر مند ملازمت شاه ولایت گردیده تمامی بعد
نیاز و صاحب مزاج نماز بودند و در پاری جناب مستطاب امام حسین خود ذاری نتوانستند نمود و هر یک
یا بطریق سر بازی پنهانند بقوت ایمان و یقین باد دشمنان دین جهاد می نمودند و بکن صد نفر را و پیشتر
از لشکر مخالفان برخاک هلاک می افکند و هر کدام از اصحاب آن حضرت که روانه میدان اشقیام میشد تا جمعی را
بجهنم فرستاد بر وضو آن قدم می نهاد عمر ابن حجاج با عمر بن کعب که لاعلاج باید تر نشمارد تا این
نمود مصلحت در آنست که بیابان تمامی لشکر از سوار و پیاده بعسکر قلیل آن بزرگوار حمله ور گردند آن غداران
کار ذاری عمر و نابکار پسند آمد امر کرد که دیگر کسی بمبارزت بیرون نرود همگی بی یک کفه در بجانب شانس
حمله آوردند پس شهر شیر بر این که سخریل باور آن اصحاب شمال و سردار دشمنان اهل همین بود با باور آن خود از
معینه لشکر عریده شده بر سپه عسکر آنرو در حمله نمود اما چون همین و بسیارانستند بزرگوار هنوز از حیب و
زهر خالی نشده بود و یقیناً اصحاب سعادت تمام بودند که بدرجه شهادت نرسیده بودند **مؤلفه** در
میدان بود از اصحاب همین در معینه اش نیز از باب یقین در کشور شرح مصطفی دیده امان در خانه
سرم رضی بوده همین انعام تمننان قدم استوار نموده از تبر و کمان و شمشیر و سنان با آن پشیمان میدان
جفا کردند و یکی با هزار و اندکی با بسیار آمدند **مؤلفه** در معرکه هر که بی سپردند ملک بن بهر حمله
و در شد ملک بن شیخ ملک دلاور در خون صد نفر شد هر که وفاتش بیشتر بود سر که جهاد بیشتر
شد **مؤلفه** که بهر طرف از لشکر مخالف که آن سعادت تمننان حرکت میکردند آن ظالمان میکشیدند
عمرید که هر حسین بن غیر را با پانصد تیر انداز با مداد شرف فرستاد و تا بهر حرب مشتمل گردید و اصحاب آن حضرت
بیشتر از بیشتر قدم ثبات استوار شدند و کوشش در جهاد می نمودند در آنوقت تیر اندازان سپه از کنار حرم
حسین فلک در نظاره و زرم آن بزرگواران دیدند حرکت کشادند و انگشت نعت بدندان گرفتند و چون صد
آن ظالمان و عمر بن ایمان آن بود که از چهار طرف حمله آورده کشتی جیانت اصحاب سفینه نجات را چهار موج
نموده در آن دریای پر آشوب غرق نمایند و خیمه های حرم محترم بیکدیگر متصل بود از یک جانب حمله توان
آورد و علیه اللعنه حکم کرد که سزادفات عصمت ذاباد را آوردند چون متوجه این جرات و بی شرمی شدند
اصحاب آن حضرت از میان خیمه ها درآمد بسیاری از ایشان را بجهنم فرستادند بعد از مشاهده این حال عمر
ابرو گفت که آتش خیمه ها زدند و خاک سزادفات جلالت را بر باد فنا دهند در آنوقت اطباء مدد از این خیمه بکن
کسیخت و او تاد انجم از جا بر آمده بر یکدیگر ریخت و آن دو در خیانتی افروختند که تن و جان پر کرده کیان حرم
رسالت گذاخت و آتش بخیرین طافت خیمه کیان که بهترین اهل جهان بودند انداختند **مؤلفه** در
باد فتنه خالت زمین را بگرد برد هم زمانستم دل افلاک بشد این بی طناب خیمه که میبکشت سرنگون

جلد اول

۱۹۴

آه درون خیمه کیناش طناب شد جناب سیدالشهدا فرمود که بگذارید که آتش بجیمهاوزند که چون
کنند آه ایشان از آنجا مسکود و پیشود و چنان شد و پوسته اصحاب کبار انسید اختیار در مقابل الله ان شکر
میکوشیدند و بکنفر از ایشان که شهید میشوند در لشکر سعادت اثر آن حضرت می نمود و چند نفر که از جنود
نامعد و عمر مردود گشته میشدند آن لشکر آن ملعون معلوم نبود اما چون اصحاب آن حضرت بسید
شهید شدند و خبره کی مخالفان زیاد شد ابوقحافه صنادیدی رضی الله عنه خدمت آن امام شهید آمد و
یابن رسول الله خانم فدای تو **لؤلؤ** ای آنکه توفیق طراز معراج نماز برد که دست کعبه زاری
نماز هر جا که توفیق قبله حاجت انجاست که خاک عرافت و اگر ملک حجاز لشکر مخالف بتو نزدیک
شد میخواهم که چون راه روان طریق و نادر خاک عراق جان خود را فدای تو غم و آرزو دارم که نماز را
ناتود و با هم که نماز و ذاع است چون سیدالشهدا نام نماز را شنید آه سرد از دل برکشید و سر با آسمان بلند
کرد و فرمود که نماز را بنیاد ما آوردی خدا نماز از نماز گذارند کان کرد اند بلی اول وقت نماز است از این
کافران مهلبی بطلید و مهلبی نماز شود چون مهلت خواستند این غیر ملعون گفت نماز تمام مقبول نیست
حیث این مظالم گفت ای کافر غدار نماز فرزند میاید از قبول نیست و نماز چون تو کافری قبولت این غیر
ختم نمود و بجیب حمله کرد حیب شمشیر بر روی اسبش زد که انکافران را خواست او را بقتل رساند اصحابش
هموز آوردند و او را از معرکه بیرون بردند پس زهر برین بجا و سعید بن عبد الله حنفی در پیش روی آن امام
مظلوم ایستادند و جان خود را فدای آن جان جهان نمودند و آن حضرت باقیه اصحاب سعادت نماز گذار
بصوان نماز خوف **عز و است** که در دعوی صفین ابن عباس در کاب مستطاب جناب امیر المؤمنین
بود در هنگامی که آنحضرت در میدان کارزار با کفار و مجار مشغول محاربه بود و نایب حرب بنوعی اشتغال
یافته بود که شراره آتش بفلک اشر می رسید که اگر سحاب در نباد را با آب فرو ریختی حرارت ملک شعله آتش منطفی
نشدی ابن عباس میگوید که در آن شدت کرمنا و محاربه و مقاتله جناب سید الله العالی مکرر بسوی آسمان
فرا فرمودی و دیده بخورشید جهان کشوری پیش رفتم و عرض نمودم که ای سرور سر و زبان و منخرام از زمین و
آسمان **لؤلؤ** ای که نور خورشید در خنار تو است پیش دیده و دل هر روز دیدار تو
تکلیت کلش فرود کن و خلوت خوش تو است تا درین زدم تیغ شرر بار تو است در این زمان کارزار
که روز از چینی که مکرر بسوی آسمان مینگری و نظر از منظر فلک بجزنداری آن حضرت فرمود که ای سر
عباس من صد وقت وصول نمازم ای عباس میگوید که بان نامه مفاخرت هر و مهتر هر عالم گفتیم که ای
زینت عرب و منبر و قائم مقام حضرت خیر البشر در این وقت کجا محال نماز است و هنگام راز و نیاز آن
جناب در جواب فرمود که اگر مراد من از محاربه کافران اجرای امر نماز که عهد حکم خداوند میبود و در
امین و نایب فلاح و عود دین است میبود قدم بعصه مصافحی نهادم و شمشیر از غلاف بر روی آوردم

شهادت غلامرضا

۱۹ هـ

مؤلف مهتر از باب نیاز سرور عالیان شاه حماز از زمین چون بفلک کرد
 تخفه آورد و مراجع نماز **مروپست** که چون حضرت رسالت پناه شیخ که از مراجع مراجعت
 فرمود در روزش اول کسی که بشر خدمت انور رسید شاه ولایت بود بسخنه رسید است که چون
 ان منیر اهل نظر و چون بخت دین پرورد در صبح شب مراجع چشم حق پیش حضرت خیر البشر افتاد تهنیت
 و مبارک باد فرمود و سوال کرد که یا رسول الله هدیه درگاه را چکر دبی و بندگان را چه آوردی حضرت
 از روی تعجب بان حضرت تکریبیت و فرمود که یا علی نیاز بر دم و نماز آوردم بل نماز دولتی است که در سر
 ان دولت انور و شهادت سرافراز آمد و صاحب این رتبه و اعزاز شد و استان نماز آن بزرگوار را شنیدیم
 بشنو که فرزند غالی مقتداش چگونه متوجه نماز خوف گردید و کاران غریب مستیلا و اصحاب با وفا بجا
 رسید **مروپست** که چون ان حضرت در میان معرکه کارزار و این هنگامه کبر و ذار متوجه نماز
 شدند لشکر اعدا فرصت نموده چندان تیر بجا بست ان امام کبیر انداختند که یکی از ان دو بزرگوار که جان
 خود را فدای فرزندان سید ابرار نموده بودند از بسیاری جراحت تیر و شمشیر از یاد راند و ان سعید عبدالله
 حقیقی بود چون بر زمین افتاد میگفت خداوند ان تو لغت کن ایشان را مانند بخت نومر غار و نمود و سلام مروپست
 خود بر شان و او را اعلام کن از آنچه از الم بافتم در نصرت فرزندش خداوند امن دلیلند من با پیغمبر تو کردم مراجعت
 خود امیدوار گردان چون شاهد شهادت نوشید سینه تیر در بدن او بود بغیر از جراحتهای نیزه و شمشیر
 بعضی گفته اند که حضرت زافرحیت نماز جماعت ندادند و هر یک جدا بگانه نماز کردند پس عند الرحمن بعد از آن
 جان خود را فدای ان مقرب درگاه بی نیاز نموده بعد از ان عمرین قرطه انصاری مهاجر جهان و سالک جان
 شد بان بخو که مانند سعید که هنگام نماز تن خود را سپر بکران مقرب درگاه بی نیاز نموده در پیش روی
 حضرت ایستاد و جهاد میکرد و هر شمشیر و نیزه و تیر که متوجه ان امام کبیر میکرد پدید میجان میخورد و نمیکند
 که بان حضرت برسد چون در سرگویی و فا از یاد راند گفت یا بن رسول الله ابا و فایسهد خود کردم حضرت فرمود
 بل چون داخل بهشت شوم تو در پیش روی من خواهی بود و اکنون حکم رسول خدا از من سلام بر شان
 و بگویند هم بزودی بزرگواران خواهم آمد زهی سعادت انور و زان وزهی همت ان بزرگواران یا لیتنا کثرا
سپاه خیریه مولای بازر در رحمة الله علیهما خداوند
 بندگی نیست که در بند کیش ازادی یابند و از ادکان سرد در خط بند کیش ارند خواهی دو جهان یک
 بنده و بپست و جمله بندگان شرمند و او زهی بنده که در راه اطاعت سر دهد و در کند از ادنش کرون
 همت از ان صاحب جیات جاودان شود و از این سرافراز دو جهان **مؤلف** دانستنی دارم
 از ادکان از وفای مانند کان خواهی کان شرح حالی سر بر مهر و وفا از وفاداران شاه کر بلا

از غلام کن غلام اوسپهر از ادب برد که اوسوده چهر تابیا موزیدای ازاده کان شوه مه و وفاز
 بندگان و فقی جوی از قبا بل عرب در بیابانی زام مکر و ند نشن و کرسن و خیزان مانند و بهر طرف
 شناختند اثری از زام نیافتند سرکشته و ناچار و در مانند و گرفتار دران بیابان روزی قطع نظر از حیات
 خود نموده بانظار ممالک خود بودند که ناگاه رخسار سروری از دور پیداشد که مثل خورشید تابان
 و مانند سر و خرامان می آمد چون نزدیک شد دیدند که دست کرد و جهان و باورد در مانند کان حضرت
 رسالت و مشک بر آب بر دوش دارد و مابقی با پنجمون صد لکوش تشنه گمان بیابان ملاکت ^{ند} زینا
مؤلفی کی کشدگان زام نجات آمده است او تشنه لیلان اب حیات آمده است دوی در کد
 مندان جهانست جهان جان حیات جاودانست سر افزای به دهم شاهان شهنشاه زمین
 اسمانست صفای چشمه اب حیات است روان بخش تن لک تشنگانست بشنا پید بسوی او
 که هر را سیراب نماید تشنه کان با دیر تمامی آمدند و در دور انحضرت جمع شدند و هر یک پیش دستی نمودند
 که مبادا در آخر کار اب تمام شود و تشنه بماند و انحضرت بهمان یک مشک تمامی قوم را و شتران ایشان را
 اب دادند و همچنین مشک پر بود و نظره که نیامده بود پس آمدند تمامی ظروف و مشکهای خود را بر نمودند
 فخره وقت دیگر نمودند مگر غلام سباهی که دوری نمود و بدولت و بخش خدمت انحضرت اقبال نمود حضرت
 او را طلبید و ان سباه ابا کرد گفت من اب از عهد میخواهم زیرا که او ساحر است و از سحر است که مشک ابی خلق را سیراب
 می نماید میگفت ای قوم این اب نیست سز است و مرا سیراب نخواهد نمود چون سخن او بینع اشرف جناب بوی
 رسید فرمود که بجدا سو کند که من بیشتر بجهت او آمده ام و تا ویرا اب ندیم از این بیابان ^{نخواهم} ترکت میگفت مؤلفی
 من با همه یار و همراهم بیکانه و اشتانند نام بادشمن و دوست عم کسارم با حله فناده دست یارم غلام
 پیش آمد و گفت هر گاه دعوی نبوت تو باطل نیست بمن ظاهر کن که این اب از زمین یا آسمان که در این مشک
 جاری است حضرت رسالت بر انگشت هدایت نقاب از پیش رده اش برداشت غلام دید اب از آسمان بر مشک
 ان حضرت میریزد **مؤلفی** دید اب از آسمان فرو میریزد چون رحمت ایزدی با و میریزد ان
 سیراب رحمت میابد ان باده و خم سوی سبوم میریزد غلام صبحه زد و بی اختیار خود را بخدمت انحضرت
 افکند و بشرف اسلام مشرف شد زیرا که دانسته بود که سحر ساحر با سحر انرا ندارد و انحضرت صاحب اعجاز
 پیغمبری و ذائقه لقای سرور است ^{نخواست} انحال خبانت و سباهی ظاهری و باطنی سعادت و سفیدی بدل کردید و بجای
 مولای خود که یکی از اعیان بود بود شامه او را مطلع کرد ایند و خواجه و غلام و قبیله و عشیره او بخدمت سرور
 موجودات آمد شرف اسلام زاد را یافتند نیز از ان غلام ضعیف مولای ابا در بود که در صحرائی کربلا خان خود را
 بصلای سرور شهیدان نمود سباهی بود که سفید بخشان جهان را از روی غلامی که خاجه کان دوران را نام و او را

شهادت عمر و بن خالد

۱۹۶

در خط بندگی وی بود **مَوْلَانِ** سواد طرز مشکیب حور بان رویش نصیب کلشن خلق بهشتی بوش
باز خلعت اقبال سرور شهادت طراز خلوت تقدیر لیلۃ الاسرا مکوسنیه که خطر زکات ایمان بود مگو
سناه که سطرین خط قرآن بود با همان سعادت عذار او بدی شب در آن طرفت چه کلمه القدری بد
مرویت که چون مشغول شورش داشت در آن شب شد الشهادت در خیمه سعادت بعضی از شب تا صیادت کذا
و بعضی از شب تا بتهتبه و ترتیب الان حرب انعام در خدمت از حضرت بود و مخطب غنی غنود و چون صبح طالع و بنا
عمار به و مقاله شد سعادت نمودند بلکه فرزند خواهر کاینات در آن بیابان نهادمانده در برابر چندین هزار نفر
سناه در سنه چنان اینستاده نونها ان چمن رسالت سروا سنا بخیا بان چنان رواند سعادت نمود با قبال و
شهادت در برابر فرزند شاه ولایت ایستاد و عرض نمود باین رسول الله **مَوْلَانِ** تو مانده بکسی و زندگی
کنام منت باین کنام سپرد و تم کوام اگر چه نام من سر سبر کنام بود مرا چه باک که لطف تو عذر خواه بود
کسی که از سر کویت رود بفرانگاه سفید رود و در کوه هست نام سناه مرا امید بود آنکه تا شهید شود
سناه رویم و خواهم که رو سفید شوم قلابت با در جان مریده و ازادی مرا مخصر فرما که بنده و ارخان خود را بگذرد
قدمهای عرش فرسایت تمام و از ایش دوزخ از ادشوم حضرت امام حسین فرمود که ای غلام من ترا مخصر نمودم
که بر گردی ضرب عرض نمود که ای **مَوْلَانِ** دشمنت را بخت بر کرد مرا اقبال دوست هب است از زند
بر سر پهر روی ای حبیب رسول خدا من در رفت و در خدمت شما باقیست گذاشته ام اکنون که هنگام
معت و بلاست از شما جدایی اختیار نخواهم کرد که من با این روی سنا و حسب شاه و بوی بد شهید شود و سفید
و خوشبو و سرافراز داخل بهشت کردم بخدا سوگند که از شما جدا نمی شوم تا خون سناه من با خون طیب شما مخلوط شود
مَوْلَانِ جز این باغ چنان من سفید و زورم چرا بنزد چه برابر و زورم جز از لاله شهادت بکام من شد
جز شراب سعادت بکام من نرسد هیچ کلین کلذار و هیچ کلشن و باغ نکرده منع فغان هیچ باغبان از باغ
بهر از حضرت رخصت حاصل نموده مرده اند عبدان قبال شتافت و جمعی از آن کافران زامدولک نار فرستاد از غیر
الامر توانای او تمام شد از یاد زامد و جام شهادت از دست منافی اجل کشید و مصداق آیه شریفه **الَّذِينَ جَاهَلُوا**
فِينَا لَنَهْدِيَهُمْ لِسَانَهُمْ كَرِيمًا که در آن حالت فریاد بر آورد که با سید ادرکنی جناب سرور
شهادت خود را بر این مظلوم سعادت نمود و شهید از چند سناه نام سفید صلوات بخت سفید رسانید و گفت خدا
روی او را سفید گردان و بوش را اینکو و او را با اولاد رسول محشور فرما از جناب امام زین العابدین مرویت
که چون اهل بادیه بجهت دفن کشتگان الرسول آمدند نفس او را یافتند که از بکیت دعای سرور مظلوم سفید
روی و عنبرین بوی گردیده بود در حمت الله علیه **مَجْلِسُ فَايَازِ هَذَا نَابِ سَمِ دَرِي سِنَا**
شهادت عمر و بن خالد صید اوی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْكَ
بِحَمْدِكَ يَا مَنْ جَعَلْنَا مِنَ الرَّاهِبِينَ فِي مَضَائِبِ الْجَبِينِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَتَشْكُرُكَ يَا مَنْ صَبَّرْنَا مِنَ الْبَائِسِينَ فِي عَارِ

الْحُسَيْنِ وَأَصْحَابِ الْحُسَيْنِ بِأَمْنٍ اعْظَمْتَنِي لِسَانَ الذَّاكِرِينَ وَكَرَمْتَنِي بِبَيَانِ الشَّاكِرِينَ اعْظَمْتَنِي صَبْرًا
 وَكَرَمْتَنِي رِضًا عِنْدَ زَوْلِ الْبَلَاءِ وَشَرِيَّةَ الْعَنَاءِ كَأَصْحَابِ الْكُرْبَلَاءِ الصَّابِرِينَ وَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ
لَوْلَقَه ای خوشاخال اولیای حسین سالکان ره وفای حسین ای خوش اقبال آنکه از سر
 کشت در کربلا فدای حسین مبتلا میشود و بعد غم دل چون کم ناید ابتلای حسین آه از اندام
 که تند باد قضا سر نکون کورخیمهای حسین **ایشعیان و موالیان** بعد از آنکه آل
 زیاد اثر افروختند و خیمه های حرم محترم را سوختند و لشکر شقاق و نفاق مجدی بان حضرت نزد یک شدند
 که قصد انحرور می نمودند و کان کین بسوی آن برگزیدند و بتی عالمین میکشیدند و بقیه اصحاب سعادت مند
 حضرت از یکدیگر سبقت میکردند و تن خود را سپران نور چشم حضرت خیر البشر میکردند تا انعام تمتد
 که شهید میشدند دیگر سپرو وارد پیش روی آن بزرگوار می ایستاد و دست بجهاد میکشاد و جان خود را آنجا
 عالمیان میفود عمری بایست که اوصاف آن تقریباً از ادب معروض بیان در آورند یکی از آنها عمر بن خالد صدیق است
 که شاه با ایمانش صید صیادان شبا طین نگردیده و سگ هینت کیدار بار باضلال کمان کمان بچو آب بقیه او نکشید
 بخدایت آن حضرت آمد و گفت یا بن رسول الله مرا رخصت کن که با اصحاب خود ملحق شوم و شهادت ترا از بیم حضرت
 فرمود که برو که در همین ساعت ما نیز بتو ملحق میشویم و شهادت ترا آماده باش انعام تمتد نقد جان گرامی را
 بر کف فداه سر خریداری متاع شهادت بنا از ستایش زاد و مخالفه بسیار نمود و بیاران خود بیست و یک
 مصداق کرمه الذین جاهدوا فینا لنهدینهم نُسَبَلْنَا مَحْضُورًا بِكَرَامَتِ سَعَادَتِ وَمَحْضُورًا كَسُوءِ هِدَايَتِ
و شهادت کشت بعد از آن سر کشته بیا بان تلخ کای حنظل را بسعد شامی آمد و
 سپرو وارد پیش روی امام اخیایستاد و تیر و نیزه و شمشیر آنکافران را بر روی و سینه و کلوخ خود میخورد و او
 مردی بود ثاری قرآن و نافع حدیث پیغمبر آخر الزمان خادف اگاه و سالکی در راه ^{اولی} برزخ و طریق وفادار
 بود بکوی کعبه صدق و صفای خلیلی بود کلم بود در انوادی از بر اع حسین روان زدیده او آب رود نیلی بود
 با و از بلند گفت یا قوم ایة آخاف علیکم میشد یوم الاحزاب مثل دایب قوم نوح و عادی و ثمود و الذین
 من بعدهم و ما الله یبذل ظلم اللعیاد و یا قوم ای آخاف علیکم یوم الشار یوم تولون مدبریت
 ما لکم من الله من عاصم یا قوم لا تقتلوا احبنا فیسخطکم الله بعذاب و قد خاب من افتری ای قوم بدانید
 اینها بصیحت چند است که مؤمنان فرعون میکنند ای قوم میرسم بر شما عذاب نازل شود مثل آن عذابها
 که بر امتان گذشته و ارد شد مانند قوم نوح و عادی و ثمود و ایشان که بعد از آنها بودند و خدا میخواهد
 ستمی ترا بندگان خود ای قوم من میرسم بر شما از عذاب روز قیامت روزی که روز عیسی بگردانید بسوی
 جحیم و شما را از عذاب خدا نگاه دارند و بنامند ای قوم میکشید حسین را پس مستاصل گردانند خدا شما را بعد
 عظیم و بدیستی که تا امید است کسی بخدا افترا باند **ایشعیان** ای قوم که از انعام تمتد بصیحت

شہار اصحاب رضی اللہ عنہم

کرد فیض کردند دوستی کردند و وفا کف جفا پنداشتند دوستی گفت دشمنی انکاشتند حضرت
سید الشہداء فرمود ای پسر اسعد خدا ترا رحمت کند این قوم رو سیاه مستوجب عذاب شدند در هنگامی کہ
بصحت ترا قبول کردند و ترا و اصحاب ترا دشنام دادند و چگونہ مستوجب عذاب باشند کہ بزرگان دین و اهل بیت
قتل کردند **مؤلف** این قوم نیز این وفا ایمان دادند نومرد و فاعلمد پیمان دارند نمودند
در پی از خلیل این امرشان قصد سلیمان دارند **در انوقت حضرت** شیرین کلام و تلخ کلام
تخریب مہیاشده است آنچه جز است از دنیا کام و نیش و برکت و گریان عرض نمودند ای تو شوخ ای انبواب خدا
نیرسم و بزرگان خود ملحق نمیشوم حضرت فرمود کہ بر از برای خود در لغت مہیاشده است آنچه مہتر است از دنیا و
در دنیا است پیری سبوی ملکی کہ زوال ندارد **حضرت** گفت السلام علیک یا ابن رسول اللہ صلوات بر تو باد
و بر ہر یک اہل بیت و خدا جمع کند میان ما و تو در بہشت جاوید حضرت فرمودند این پس انشاء تمند در روز
حرب عوفہ و رشد و حج کثیری زاید و رخ فرستاد تا بدرخہ شہادت فائز کردید و درخت خود را در وسط مہیاش
دینا بساحل نجات کشید رحمہ اللہ علیہ **مجلس شانزہم** از باب پند در بیان
شہادت سوید ابن عمرو و یحیی بن سالم و زنی و قرۃ بن قرۃ
غفاری و عمر بن مطاع جعفری و حجج امیر و ق و جنازہ
ابن جابر و عبد الرحمن بن عمرو و شہر مکر کہ دلادری غائبین شہید
شاکری رحمہ اللہ علیہم **اجمعین** الحمد لله الذی جعلنا
من اجناء سید الشہید السید و اخفاء لوسیائہ بحبۃ قرۃ عبون رسول المجد الذی عمر اللہ بئسلا دایم و
صاحب المعراج و فرم از اللہ سجود ما و طوفنا علی المصلین و الحجج احیہ رحمۃ الرحمن و عروۃ الایمان المقول بسبع
انجفا المتنوع من شریب الماء سید الکونین ابی عبد اللہ الحسین علیہ السلام **مؤلف** چون شرح کم
ماتم اصحاب حسین خون میرود از پیدہ احباب حسین اشیعہ جنتش در دل است این تفریب داری بود
باب حسین ایگر فزاران سودای عشق الهی و زنده دلان فیوضات نامتناہی معتبرین عمرہ صفا و مقصود
حجاج و فاعلمان عنایت خداوند رحمن و منتسبکن عروۃ الوثاقی دین ایمان این مختصر حکایت است از قرآن
کوی و فاعلمان طریق صفا **مؤلف** سالکان درہ وفای حسین دوستان اولیای حسین
نشکان قرابت قرب خدا جان نثاران کربلای حسین ان سعادتمندان کہ در هنگام گرفتاری و ابتلا
و زمان محنت و مشقت و عذابان خود را نثاران سالار اصحاب و فاعلمند ایشیعہ کہ کوش دار و
ساعی خود را بهوش از نا احوال بعضی از ایشان بر توفیق کم شاید رسم و فاعلمان موزی و دیدہ از
دنیا فانی بر روزی یکی از سودا میان محبت حضرت سوید عمر است کہ بشرافت حسبی و کثرت نعمت
معروف و بصفت خوشنایب موصوف کل ذات اکام و روئی در زام حاصل شہادت محمول فرود

جلد اول

مزرعه وجودش متاع سعادت در بازار شهادت سودش چون دبد که لشکر مخالف در زمین عراق بن
شاه مجازت زد یک شلمه متهای خان نزاری ان حضرت شد و قدر در میدان مبارزت نهاد و خند که
نار و توان داشت پای ثبات استوار نمود و دار موی و مری آنکی داد و بزبان خال میگفت **مؤلفه**
ای که در مکه ذریه سر سودای حسین تو میندار ز بانگت بسو ذای حسین انکه فریاطع سود
سعادت دارد نماید از زهد دل بسو ذای حسین سو یک چندان مبارزت نمود و از کشته نشسته
مناحت که از فوت و توانا بی افتاد و از بسیاری جراحت در میان کشتگان از یاد آمد در کنارش روی
از خون جاری شد و هم چنین مدهوش و خوا موش بود تا وقتی که بهوش آمد او از قد قیل الحسین بگوشت
رسید **موسیث** که کاری در موزه خود داشت بیرون آورد و افغان و خزان مشغول هم
شد تا انعامتند و اشهد کردند بر حسین مسلم نمازی و قره بن قره حضاری و عربین مطاع جمعی
و حاج بن مسروق و جنازه بن خارش و عبد الرحمن عرقه یک یک بمیدان قتال آمد و خود زانی ناک
لشکر کفر زدند و بان نهها با ان اشقیاء از ری کردند و هر یک جمع کثیری ذابند کفرشانند و زلالها
از جام سعادت کشیدند و با علا در جهان رسیدند **مؤلفه** بشاه تشنه لبان سر در فگار کرد
باد زناه و جان خود فدا کردند بگرچه شیوه باری و غم کناری بود بانغیز گرفتار مبتلا کردند
پس برود لبران شاگرد و پیشوای جوانان ذاکر برین سو ذای سید شهاب اهل جنان نور چشم خاتم پیغمبران
شیر معرکه دلاوری غابرین شب شاکری باشوذب مولای خود گفت که ایشوذب چه در خاطر داری شود
در جواب گفت مقاله خواهم کرد تا کشته شوم غایب گفت من نیز توان گمان داشتم چون این سعادت یافته
برو بخدمت امام و عهد خود را ناز کن و در خست طلب نما و مهتای سفرا خوک شو که امروز روز سبت
که باید جانم فدای فرزند زاده پیغمبر کنی چنانکه سایر اصحاب فدا کردند و علی هیر از این نخواهد بود چنان
روز جزا در پیش داریم **مؤلفه** امروز که اندیشه فردا کنیم این درد گناه را مدام و انکمیم
کوشیم بجان که تمام خود را اند صفت و سخره سو انکمیم پس انغلام بیک فرجام اذن جهات اخذ
امام حسین حاصل نموده بعد از کوشش بسیار و قتل کفار بدرجه رفیع شهادت رسید و جان خود را
فدای انس و لحرار نمود بعد از ان غایب مقدم بقین بخدمت امام حسین آمد و گفت السلام علیک یا بنی
رسول الله جانم فدای تو باد **مؤلفه** ای انکه زهر خونری خوبی از مرجه بجز خداست محبوبی
اند در سر بازار جهان کس بخیزد از دوستی تو چندان مرغوب تری بخداشم که امروزه چس از بیگانه و خوشتر
ز من از تو غریب تر نباشد و اگر منوالستم دفع تمام کشتن و ستم اعدا را از تو بچیزی که ز من از جان
عزیز تر باشد مرا بده دفع میگردم و اکنون جان خود را از تو دریغ ندارم **مؤلفه** ام که بیدل زنده
گفتار توام بنما شده از دیده زد بدار توام این کرب بلا مصر شهادت بازار تو پوسن و من بجای

شهد شدن با حق اصحاب

مخبردار توام بر تو سلام میکنم و ترا ذاع مینامم و گواه میکنم که بر طرفه حق تو و پدید تو باشم پس بحکم
 حدیث مقدس نبوی که میفرماید علیکم بلجهاذ فایز و صیابیه امتی دست بقبضه نقیضه ایدارد
 آورد و مانند شیر رو با ملخلان آورد **هریست** که در آنوقت غایب خودی بر سر داشت
 زوی در بران یک طراز نادک شهادت و این یک بزرگ سعادت و روان بید پستان کرد و بیج این تمیم گفت
 که من چون دیدم که او با تیغ برهنه و خنجرهاک رو بلشکرهای اید و مکرر شجاعت او را در معرکه شامه
 کرده بودم گفتم ایها الناس این که بسیاری سید شایب اهل جان می اید پسر شب است شیرینه شجاعت است
 مبادا کسی بمبارزت در برابر آورد **مولفه** هر کس که بر زم او سرافراز شود تا اگر ک اجل فرین دستا
 خیزد و معنای شود و در باه صفت بر پنج شیرایسر کجشک این مخلص باز شود پس آن نام از آن سید
 و مانند شیر زبان بان برهنه بران در باه صفشان حمله کرد و بهر کس روی او در زاده از دو بیت نفر را بجاک
 هلاک می انگند تا آنکه جمع بسیار از ان اشرار را از یاد آوردن تا زینش را بضر بسنگ خسته و مخرج کرد
 از یاد زامد بیک باران کافران سنگ دل بر سرش ریختند و زخم بسیاری بوی زدند و سر مبارکش را که ترا
 کنار جویان جتا بود از بدنش جدا کردند و نیز در سقید پلید برند و جوی تراغ داشتند که هر یک می گفتند
 که من او را کتمم گفتم او را بکنفر نمیتوانست بکنند بر اجنت همه لشکر کشته شده است رحمة الله علیه مجلس
**هفدهم از باب سیم در بیان شهادت عبداللہ و عبدالرحمن
 عفاروی و زین بن شیعنا رحمة الله علیهم است**
 الحمد لله الذی جعلنا من المؤمنین یولایة الذمعة الشاکية و الصیبة الزانیة الذی یبکی السماء علیهم
 الیاء و نواح فی مصیبتهم ملائكة السماء یامعشر السیلین ابکوا علیهم و نوحوا الی ربنا قال رسول الثقلین
 و سید الکونین من بکی علی الحسن و حبت له الحسن **مولف** این ما نم کیست کسان میگرد زهرا
 بول در جان میگرد بر فرق زنان شیر خدا میالد پیغمبر آخر الزمان میگرد اجتماعان مصیبت
 سرور مظلومان و ایتیمیان و گریه کنندگان جمله انصاف صدق نصر من الله نصرت خداوند ناصر شهیدها
 نوشیدند و حله زینبای سعادت پوشیدند زاده از چهار پنج بابی نامده بود عبداللہ از دی و عبدالرحمن
 عفاروی کر بان و نالان مجدمت ان حضرت آمدند و بسبب الحظه گرفتن سلام کردند حضرت بنظر مرحمت بوی
 ایشان نظر فرمود و بر سعادت آن دو سعادت مند افزود و ایشانرا نیز دین خود طلید و فرمود بیاید
 و مهتای شهادت شوید و غار مزار سعادت و بهشت جاوید گردید که این فیض عظمی نصیب شماست و
 از گذشتگان و آیندگان هیچ کس با این مرتبه نرسیده است از التفات انور و بر گریه و اندوه ان دو دلاور
 افزود حضرت امام حسین فرمود سبیکر شما چیست که یک ساعت دیگر بر جنبشهای حق می رسید
 که در راه دین حق و امام حق جان و سر میبازید ان دو سعادت مند کر بان گفتند که ایستد و مولای هزار

در باه صفت از آن
 آن شیر و سر و سید
 صحنه سازد طلبی
 جزین کرد که در دل
 عرسد از من چون خود
 لشکر را دید که است
 شام و گوشت غایب است
 بازان کیند غایب چون
 نام و پستان را دید
 بکشته شدن ناو خود
 و زور مرا انگند

جان ما بصدای تو ناله از برای خال خود کرده نمیکنیم ولیکن بر خال خیرت مال تو کویا بکنیم که مخالفان درگاه
از هر طرف بشما احاطه کرده اند و ما نمیتوانیم دفع شر ایشان را از شما بکنیم **مولف** این کویا ما بکنیم
پاریشت سوز حکم از بهر دل افکاری شست این خون جگر بخاری از دیده مناست بر نهان
به مددکاری شست حضرت فرمودند خدا شمار اجزای خیر میدهد بسبب اندوه که بر خال من دارم بجز
خبرهای پیروز کاران بر آن سعادت مندان حضرت را و ذاع کردند و بسوی میدان روان شدند و بعد از
کارزار بسیار و کشتن انگروه تفاوت آثار تاج داران شهادت و بر از دیده خلعت سعادت گردیدند **مولف**
مگر که بیای سروری برین عهد نخل چمن امپد او بر نخل کنی بر اثر شاه پیونهد تا در ره جانبا دی
افتند بعد از شهادت آن دو بزرگواران حضرت غلام ترکی بود که آن سعادت مندم بشرف شهادت
فایز گردید داستان شهادت او در مجلس دیگر ذکر شد است پس زمین شعنا میدان تاخت و هشت برود
قران داشت بان هشت بر هشت منافق را از یاد زاور کرده و سریری که می انداخت حضرت میفرمود خدا تیر
او را بر نشان ایشان کن و بموضر او بهشت عطا کن بر آن سعادت مند بدرجه شهادت ^{صدید} رحمة الله علیه مجلس
هیچدهم از باب سیم در بیان شهادت غلام حضرت سپاس
و ستایش بیقیاس مر خداوند است که بنندگان فرمان پذیرش ازادگانند و خواجه گان ازادش بنندگان
محمد عتی ازینده که او خواجه کایشان شد و علی رضوی از اولادش مفرج موجودات تعالی الله حسین که میکند
اطاعتش گذارد پایه قدرش از دروه افلاک گذشت و سرخط ازادی اش بجهت غلامانش نوشت **مولف**
مگر که حسین را غلام است او خواجه جمله **غلامانست** خرم دل انگر بنده اوست کونواجه
خواجگان تمام است روزی سرور خواجگان امام حسین غلامی دید که با سکی همکاسکی میکرد فرمود
که ای غلام چرا با سگ طعام میخوری غلام معروضی این خواجه انام داشت که باین رسول الله **مولف**
مرا غیبت که امیدی از انجام نیست برود کار تمنای از حیات نیست مراست خواجه یهودی از غلامی
بزرگدانی خود خواهر شایام نیست چون از این سبب اشادم این سگ را خوشنودی نمایم تا آنکه من
شاد شوم و از غلامی یهودی ازاد کردم حضرت چون این سخن را از او شنید بزدان یهود که مالک غلام
بود **مولف** برای حواله مران بنده نمکین بود روانه شدند ازادگان بسوی یهود چو افتاد باهن
چه تافت موشر کرد چو کیمیا مغرب مذاطلا فرمود **حضرت** بر یهودی فرمود دوست دینار طلا به
میدم که این غلام خود را بمن بفروشی یهودی از لقای انخواججه همان سرور شد گفت من غلام خود را
بصدای گامهای مبارک تو کردم که خاک خانه مرا رشک آسمان فرمودی و این بوشان را با وعظا نمودم
که خانم را از نکبت کلین جمال تو معطر فرموده **مولف** خانم را از زایل کردن خاک گویم
بر از افلاک کرد و مال را بر تو پس میدم که تو پیش رو کردی بخانی حضرت فرمود من مال را با تو